

ternyire. A rövid távolságu versenyek, valamint a kétévesek összes futamai ezen a széles, egyenes és sima felületű pályán kerülnek düllőre. Épületek avagy fák nem akadályozzák a kilátást, a nagy tribünről csakugy, mint a kistribünről végig lehet majd figyelemmel kísérni a versenyző lovak futását, a starttól egészen a nagytribün előtt felállított bírói pályáig. Az egyenes pályán belül, illetve utolsó fázisaiban melléje, vele párhuzamosan húzódik a belső ovális pálya, amelyen a középhosszúságu és hosszú versenyek kerülnek düllőre. Valamivel keskenyebb, mint az egyenes pálya, amelytől most már zöld szímben pompázó élősóvény választja el. Ezen a belső pályán kerül majd düllőre többek között a Derby, a Kanadai és a St. Le-ger. Fekvése olyan, hogy az érdeklődők a mégolyan hosszú futamokat kezdettől fogva a legvégig mindig háborítatlanul fogják élvezni.

Az ovális pályán belül van egy munkapálya is, amelyen sok ló végezheti majd a reggeli munkáját.

A három pálya szokatlan szélessége folytán nagy területet foglal el és mivel

cától az új versenytér nem esik messzebbre, mint az üggető versenytér. Kellemetlen csak az, hogy a városi villamosvasutal csak a keleti pályaudvar érkezési oldalig lehet utazni, itt át kell szállni a gödöllői vicinális kocsijaira. Ha a nagy újpesti kocsikat, az 1-es számú relációt át lehetne vinni a vicinális vonalra és kijáratni túl a sorompón, úgy a kérdés már meg is volna oldva. Mennyiben lesz ez lehetséges, az a jövő titka, de meg lehet nagyon jól közelíteni egy másik oldalról. Az Eskü-térről a Baross-utcán és a Salgótarjáni-uton Kőbányára közlekedő kocsik, nemkülönben a Rókus-kórháztól a Népszínház-utcán át szintén Kőbányára tartó kocsik olyan közel haladnak a pályatesthez, hogy a velük érkező publikumnak — és itt természetesen főleg a második hely közönsége jön számításba — a villanyoskocsi elhagyásától nem kell majd messzebb gyalogolnia, mint gyalogolt évek előtt a Thököly-ut és Aréna-ut sarkán levő megállótól a maga tribünjére és még az az előnye is meglesz, hogy nedvesség, sár és hasonló égi adományok nem fogják csendes mulatozásában megzavarni. A Salgótarjáni-

dapesti versenytér olyan grandiozus, olyan tökéletes, aminőt mást Európában nem ismerünk és büszke-önérettel várjuk a külföldi sportembereket, mert van

mutatni valónk, olyan, amit másutt aligha láthatnak. A viszontlátásra az új pályán!

Roszner Aladár dr.

Hires bűnperek:

Mikor a bomba dolgozik

Irta: ZSOLDOS BENŐ
budapesti kir. büntetőtörvényszéki bíró

A szófiai rettenetes bombamerénylet, melynek pusztító ereje amnyi ártatlan, istenhívő lelket követelt áldozatul, emlékeztünkbe juttatja azt a hatásaiban talán kisebb méretű, de céljait tekintve, csaknem azonos gaztetőt, mely — ez év nyarán lesz éppen kilencven éve, — nem kevesebb, mint negyvenkét áldozat kiomló vérével festette pirosra a párisi Boulevard de Temple kövezetét. Igen, a cél tulajdonképen ugyanegy volt mind a két merényletnél: az államfő kiméletlen elpusztítása s az ennek sikerülte esetén bekövetkező általános fejtelenség közepette a zavarosban halászni vágyó elemek felszínre kerülése. S miként most — Istennek különös rendelkezéséből — a bolgárob Boris királyát nem érte semmi baj, ugy kilencven évvel ezelőtt a franciák Lajos Fülöpje is, ná nézve minden nagyobb veszedelem nélkül, bár sok kedves emberének tragikus halála révén, menekült ki a golyók és robbanóanyagok záporából...

1835 július 28-án ötödik évfordulója volt az 1830-iki párisi forradalomnak. Lajos Fülöp francia király, mint az szokás volt az azelőtti évfordulónapokon: pompás diszmenetet rendeztetett, melynek élén most is a nemzetőrség és a katonai helyőrségek megszemlélésére vonult fényes kíséretével. Délelőtt féltizenegy óra körül indult el a Tuileriákhoz, vele volt három fia is, míg közvetlen mellette mentek De Nemours és De Joinville, aztán sok marsall és tábornok, közöttük Mortier, Treviso hercege, I. Napoleon hírneves tizenkét marsalljának egyike. Lajos Fülöp eléggé oktanul — hallani sem akart ennek a diszmenetnek az elhalasztásáról, jóllehet az előző napokon már bizalmasan figyelmeztették, hogy aligha lesz jó vége a dolognak, valami készül a levegőben.

Alig ért a hatalmas menet a Champs Elysée-n, majd a Rue de la Paix-n át a Boulevard du Temple-re, nagy hirtelenséggel többszörös tompa robbanás volt hallható. Ugyanakkor a Boulevard egyik palotájának harmadik emeletéről hatalmas füstfelleg csapódott fel, az épület előtti térségen pedig, hová éppen akkor ért a diszmenet, egy szempillantás alatt halottak és sebesültek heverték. Lajos Fülöp csaknem egyedül maradt ott a szomorú „csatatéren” pompás paripáján, aztán — lélekjelenlétét mindvégig megőrizve — kíséretének sértetlenül maradt részével tovább haladt.

Természetesen azonnal megindult a legszigorubb vizsgálat. Meg kell adni, hogy Jacquesmain, az akkori párisi rendőrfőnök, alapos és mindenkifelett gyors munkát végzett ebben a szenzációs bűnpertben. A merénylet után a Boulevard du Temple említett palotájának harmadik emeletén, annál az ablaknál, honnan a merényletkor a füstfelleg csapódott fel, egy különös szerkezetű s mintegy huszonöt csövel ellátott gépezetet találtak. Valami kezdetleges őse lehetett ez a modern golyószóró fegyvereknek. Egy lélek sem volt abban a szobában, csak a földön hevert egy férfikalap. A palota összes kijárait hamarosan lezárták, majd tüzetesen átkutatták az épület minden zegézt-zugát, de a tettesnek semmi nyoma. Majd felmentek a tetőzetre is, hátha ott vagy a közelben rejtőzik a merénylő. Hát a tetőn nem volt ugyan senki, de mikor a nyomozók onnan a szomszédos épület udvarára letekintettek, lenn egy férfit láttak a földön összekuporodva. Két keze közé fogta a fejét, melynek sebéből kiömlő vére egész arcát elborította. Mikor elfogták, nem is védekezett.

Rettenetes bűnét egy szóval sem tagadta. Igen, ő volt a főtettes: Giuseppe Fieschi, a negyvenöt éves, börtönviselt, többször büntetett korzikai olasz, ki eleinte teljesen magára vette a gonosz-zett minden felelősségét, tudni sem akart róla, hogy társai is volnának. Csak ké-

sőbb, a Jacquesmain erélyes vizsgálata eredményezte azt, hogy cinkostársait is leleplezték. Ime a tettestársak: egy Morcy nevű idősebb puskműves, aztán a fanatikus köztársaságpárti Pepin, aki ostoba nagyravágásával szentül hitte, hogy a Lajos Fülöp metalmáni halálát követő köztársaságban vezető szerepet fog kapni; idetartozott aztán Boireau, egy közönséges, bárdolatlan márványmunkás, aki általánosan ismert erőszakos és verekedő természeténél fogva ilyen nagyszabású vérontásra is könnyen volt kapható, no meg az együgyű Bescher, ki csupán vak eszköz volt a többiek kezében.

Ezek, de főképen Fieschi, Morcy és Pepin készítették elő agyafurt tervszerűséggel az egész tömeggyilkosságot. Természetesen Lajos Fülöp király megölése s ennek révén a királyság megdöntése volt egyedüli céljuk.

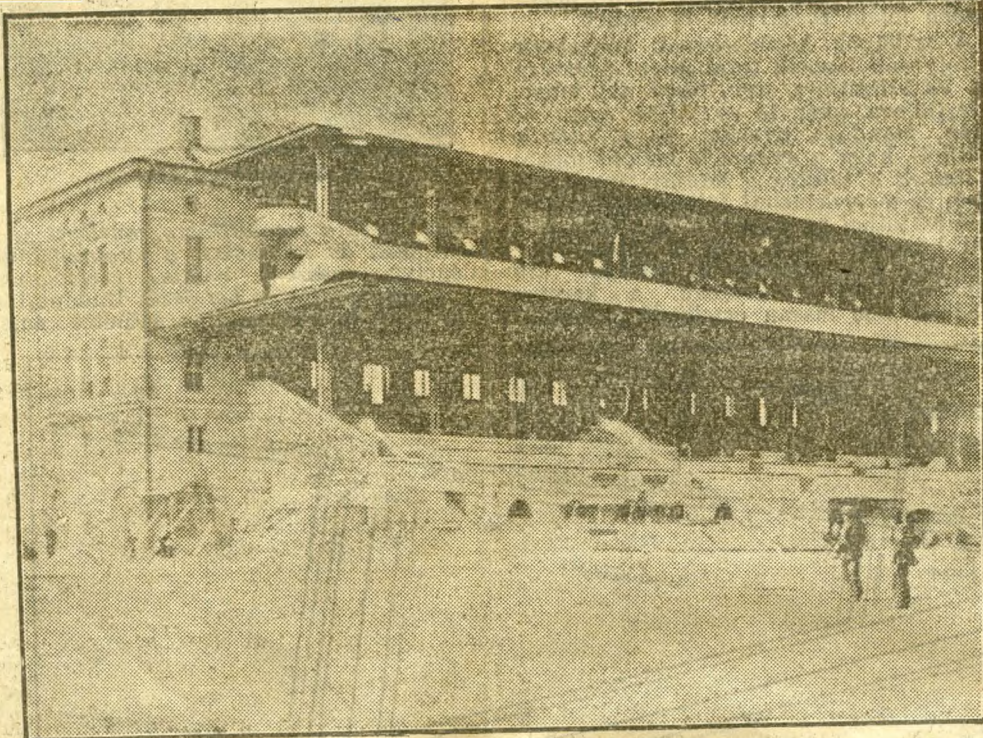
A merénylet fővégrehajtója Giuseppe Fieschi volt s amint láttuk, feladatát — bár nem éppen az óhajott eredménnyel — derekasan el is végezte, sűrűn ontva felülről bombaszéri lövegeit a mit sem sejtő, ártatlan tömegre. Kissé azonban ő maga is pórul talált járni, mert az ördögös bombavetőgép elsütésekor egy pár cső szétrobbant bizonyos szerkezetbeli hiba következtében s a szerte repülő vasszilánkok — akárcsak a mai shrapnel-lövedékek töltelékei lettek volna — a fején, nyakán, vállain és a kezén is roppant fájdalmas sebeket ejtettek rajta. De — amint aztán a vizsgálat során ő maga előadta — ily súlyos megsebesülése dacára is volt annyi testi ereje, hogy nem mindennapi „hőstette” után az előidézett általános zürzavarban, mi alatt negyvenkét ártatlan áldozat teste hevert a Boulevard de Temple kövezetén, az ablakhoz erősített kötélén a harmadik emeletről a szomszédos épület udvarára lereszkedhetett. Onnan már nem tudott tovább menni.

Ez a nagyszabású politikai bűnpert mely tulajdonképen az „Emberi és Polgári Jogok Ligája” nevezett titkos társaság Lajos Fülöp meggyilkolását ki-mondó határozatának köszönhető megindulását, nagy megdöbbenést váltott ki a francia politikai és társadalmi életben sőt mindenfelé a művelt világban. Éppen ugy, mint a mi napjainkban a szófia eset. Sokáig sajtó sebet ütött ez a nevezetes bűnügy az akkori francia katonai arisztokrácia lelkén is, hiszen a Boulevard du Temple-en pusztult el a nagy Napoleon rettenthetetlen marsallja: Mortier, Treviso hercege s vele együtt a francia hadseregnek négy más nagy-névű főtisztviselője is, míg egynéhány tábornok csak súlyos sebesüléssel árán menthette meg akkor földi életét.

Nagy izgalmak között ment végbe a emlékezetes bűnügyi főtárgyalás a párisi büntetőtörvényszéken. Az ítélet igazán példaadó volt: a bíróság a főbűnösöket, Giuseppe Fieschit, aztán Morcy puskművest és a bőszi republikánus Pepint halálra ítélte; Boireau munkabüntetésére husz évi súlyos börtönre szólt a korlátolt Bescher ellenben nem bizonyult bűnösnek s így mentesült mind büntetésétől.

Az ítéletet nemsokára végre is hajtották Párisban. Az oly váratlanul meggyilkolt előkelő áldozatok életét azonban már nem hozhatta vissza semmi s a átélte borzalmas pillanatok emléke sokáig gyászba vonta lelkét annak a boldogtalan uralkodónak, kinek a Fieschi és társai véres munkája tulajdonképen szánva volt...

Megnyílt az
Angol Park!

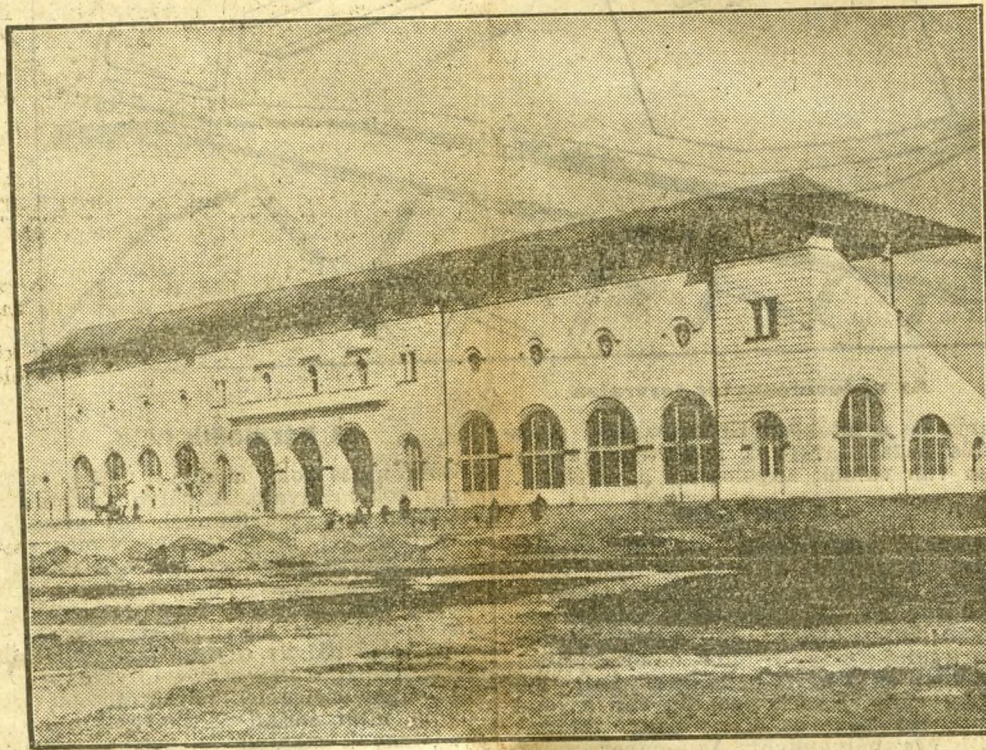

I. osztályú tribün
(A pályáról nézve.)

a tribünök maguk is az eddigimél jóval hátrább vannak felépítve, így a lovak és nézők közötti távolság természetesen megnagyobbodott, az aktív és passzív szereplők egymástól jó messzire kerültek. A tribünökön elhelyezkedett nézőközönség nagyobb távolságból lesz kénytelen a lovak mérkőzését szemlélni, mint tette eddig.

Mind a három pálya tükörsíma, nincs emelkedés rajta, úgy látszik, hogy vizimerleg segítségével alkották meg. Az ovális pálya fordulói enyhék, nem szög-

uton közlekedő villanyosok részére a versenytérnél csak egy darabkát kell kelleme csinálni, hogy azon a város felé fordulhassanak a kocsik és kellő számú kocsik beállításával meg volna oldva a közlekedés fogas kérdése, különösen, ha a pálya mellett két-három tartalékvágányt is raknának le, ahol a délután folyamán lassanként feleslegessé váló kifelé menő kocsik tartalékozva várnák a versenyek végét, mert így gyorsan bonvolíthatnák le a hazamenetelt. Hogy a nyugati pályaudvarból 2-3 különvonat nem fog-e in-

II. osztályú tribün
(A bejáratnál nézve.)

letesek. Az egész pálya vonalai grandiózusak. A mi szemünknek, amelyek az utóbbi években nagyon az alagi és megyéri méretekhez és fordulókhoz szoktak, valóban imponáló. Ép ugy, mint sok tribün, sok pályát is láttam életemben és eddig a bécsi pályát tartottam a legkifogástalanabbnak, a legreálisabbnak, de most az új budapesti pályát memcsak hasonlónak, hanem határozottabban még jobbnak, mintaszerűbbnek véleményezem. Legalább szemre. Hogy valóban olyan jó-e, aminőnek látszik, azt majd a felavató meeting eseményei fogják megmutatni.

A megközelíthetőség

Sok szó esett arról, hogy az új versenytér olyan messzire van, hogy szinte alig lesz megközelíthető. Nos, az aggódókat, a minden kárák szót keresőket meg nyugtathatjuk, hogy a Kossuth Lajos-ut-

dulni „Városliget megálló” érintésével a „Ferenc József laktanya” megállóhoz, azt ma még nem tudjuk, de azt hisszük, hogy van a Lípótvárosnak sok olyan versenybarátja, akinek nincsen automobílija és nem is tellik autózásra, ellenben szívesen menne lóversenyre, ha a Nyugattól 10-12 perc alatt kint lehetne a pályán és hasonló különvonaton jutna haza már akkor a Berliini-térre, mikor a Baross-utcán és Népszínház-utcán hazafelé villanyosozók még valahol a Teleki-tér vidékén beszélnek meg, hogy miért is vették el a pénzüket, noha otthon olyan jól kitippelték a nyerőt, de kint mást fogadtak. A Nyugatról jöhetnek a budai hívek is, csak a külföldi példákat kellene követni, ahol előbb van meg az alkalmazhatóság, a pasas később jön az alkalmazhatóság, míg minálunk ezt fordítva csinálják.

Összegezve a benyomásokat, az új bu-